

RAPPORT INZAKE MENSENRECHTEN IN SURINAME 2019

SAMENVATTING

Suriname is een constitutionele democratie met een president gekozen door de Nationale Assemblee (een parlementair énkamerstelsel). De verkiezingen voor de Nationale Assemblee vonden plaats in mei 2015. Internationale waarnemers beschouwden de parlementaire verkiezingen als te zijn vrij en eerlijk. In 2015 werd Desiré (Desi) Delano Bouterse voor een tweede opeenvolgende termijn tot president gekozen door de Assemblee.

De strijdkrachten zijn verantwoordelijk voor de nationale veiligheid en de grenscontrole, waarbij de militaire politie rechtstreeks verantwoordelijk is voor de immigratiecontrole bij de toegangshavens van het land. Alle onderdelen van het leger staan onder de controle van het ministerie van Defensie. De civiele politie draagt de primaire verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde en rapporteert aan het ministerie van Justitie en Politie. Politie- en militair personeel bleven regelmatig gezamenlijke patrouilles uitvoeren als onderdeel van de algemene inspanningen van de regering om de criminaliteit te bestrijden, en beide hebben ook gezamenlijk dienst gedaan in speciale veiligheidsteams. De Burgerinstanties behielden de daadwerkelijke controle over de ordestrijdkrachten.

Belangrijke mensenrechtenkwesaties waren onder meer: onwettige of willekeurige moorden door gevangenisbewakers; het bestaan van strafrechtelijke smaadwetten, hoewel er in de loop van het jaar geen vervolgingen zijn geweest; belangrijke gevallen van corruptie; geweld en misbruik tegen vrouwen en kinderen; en het gebruik van kinderarbeid.

De regering heeft maatregelen getroffen om tegen ambtenaren die overtredingen inzake mensenrechten begingen, zij het binnen de ordestrijdkrachten of elders binnen de overheid, een onderzoek in te stellen, hen te vervolgen en te bestraffen.

Hoofdstuk 1. Respect voor de Integriteit van de Persoon, met inbegrip van Bescherming tegen:

a. Willekeurige Levensberoving en andere Wederrechtelijke of Politiek-gemotiveerde Moorden

Er waren incidentele berichten dat agenten in dienst van de overheid willekeurige of onwettige moorden pleegden.

In maart stierf Dion Griffith, een gevangene in de Hazard Penitentiaire Inrichting in Nickerie, na een ontsnappingspoging en daaropvolgende mishandeling door gevangenisbewakers. In totaal werden 18 gevangenisfunctionarissen beschuldigd van de dood van Griffith, waaronder buitensporig gebruik van geweld met de dood tot gevolg.

Op 29 november deed de krijgsraad uitspraak in het proces tegen de decembermoorden voor alle beklaagden, inclusief de voormalige militaire dictator en de huidige president Bouterse. Zeven beklaagden, waaronder Bouterse, werden schuldig bevonden aan de

buitengerechtelijke moord op 15 politieke tegenstanders. Bouterse kreeg een gevangenisstraf van 20 jaar. Drie beklaagden kregen gevangenisstraffen van 15 jaar en drie andere beklaagden kregen gevangenisstraffen van 10 jaar. Bouterse en vier andere veroordeelden verklaarden dat ze in beroep zouden gaan tegen hun vonnis. Een beklaagde die een gevangenisstraf van twintig jaar boven het hoofd hing, werd vrijgesproken, samen met negen anderen die door de Aanklager voor vrijspraak waren aanbevolen. Zes beklaagden stierven tijdens het proces, dat in 2007 begon.

Een afzonderlijk proces bij de kantonrechter die nodig was voor twee andere beklaagden, die minister waren ten tijde van de moorden in 1982, resulteerde in vrijspraak van alle aanklachten wegens gebrek aan voldoende bewijs.

Er werd geen vooruitgang geboekt met betrekking tot het instellen van de Waarheids- en Verzoeningscommissie, zoals voorgeschreven door de Amnestiewet.

b. Verdwijning

Er waren geen meldingen van verdwijningen door of namens overheidsinstanties.

c. Marteling en andere Wrede, Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing

Hoewel dergelijke praktijken bij wet verboden zijn, bleven er meldingen komen van mensenrechtenorganisaties, advocaten en de media van verschillende gevallen van mishandeling door de politie, met inbegrip van onnodig gebruik van geweld ten tijde van arrestatie en mishandeling van personen die zich in voorlopige hechtenis bevonden.

In de loop van het jaar zijn er verschillende meldingen geweest van personen die in detentie werden geslagen, waaronder begrepen gevallen waarin gedetineerden tijdens het proces melding maakten aan de rechter dat zij waren afgetakeld. Zo meldde een gedetineerde in juli aan de rechter tijdens zijn proces dat hij was geslagen en tijdens zijn detentie, verwondingen had opgelopen.

Vanaf september ontving de afdeling Personeelonderzoek 102 klachten van particulieren tegen leden van de politie, waarvan 73 beschuldigingen van bedreiging, vuurwapengeweld, machtsmisbruik en seksuele misdrijven. Op dezelfde datum voerde de Eenheid Interne Zaken onderzoeken uit in 248 zaken waarbij er sprake was van verschillende vormen van wangedrag. In tien gevallen werden politieagenten ontslagen.

Omstandigheden in Gevangenissen en Detentiecentra

Over het algemeen voldeden de omstandigheden in de gevangenissen aan internationale standaarden, maar er waren talrijke problemen in de 26 detentie-inrichtingen in het land.

Fysieke Omstandigheden: In de gevangenissen waren er geen belangrijke meldingen van omstandigheden die reden gaven tot bezorgdheid inzake de mensenrechten. Toch waren gevangenissen onderbezet, met hoge gevangene-tot-gevangenbewaarder ratio's. Het ontbrak de faciliteiten aan voldoende nooduitgangen. De cellen werden afgesloten met individuele hangsloten, en voorts waren er geen noodevacuatie 'drills' ofwel oefeningen.

Overbevolking was een probleem in de detentiecentra die verbonden zijn aan politiestations en door de politie worden gedreven. De oudere gebouwen hadden geen adequate verlichting en ventilatie, en er was sprake van beperkt functioneren van de sanitaire faciliteiten. De hygiënische omstandigheden waren slecht. Slechte drainage heeft geleid tot overstromingsproblemen in enkele faciliteiten.

De politie had geen standaard operationele procedures voor het beheer van detentiefaciliteiten. Politieagenten werden toegewezen aan detentiefaciliteiten zonder enige gespecialiseerde training. Het ontbrak de faciliteiten aan voldoende bewakers. In plaats daarvan vertrouwden deze faciliteiten op de reguliere dienstdoende politieagenten ingeval additionele hulp nodig was. De agenten hadden geen adequate medisch-beschermende kleding om gedetineerden te behandelen ingeval deze medische assistentie nodig hadden. Er waren meldingen van gevallen van besmettelijke ziekten in detentiefaciliteiten.

Externe leveranciers waren verantwoordelijk voor het verstrekken van voedsel. Het hele jaar door dreigden deze leveranciers om de diensten op te schorten vanwege het uitblijven van betaling zijdens de overheid.

Administratie: De autoriteiten onderzochten geloofwaardige beschuldigingen van mishandeling. Overheidsautoriteiten bleven regelmatig controle verrichtten op de gevangnissen en detentiecentra.

Onafhankelijke inspectie: De regering stond inspectiebezoeken toe van onafhankelijke waarnemers van mensenrechtenorganisaties.

d. Willekeurige Arrestatie of Hechtenis

De wet verbiedt willekeurige arrestatie en hechtenis en voorziet in het recht van een persoon om de wettigheid van zijn/haar arrestatie of hechtenis bij de rechter aan te vechten. Over het algemeen nam de regering deze verboden in acht.

Arrestatieprocedures en Behandeling van Gedetineerden

De politie hield personen openlijk aan met arrestatiebevelen op basis van voldoende bewijs en leidde hen voor aan een onafhankelijk gerechtelijk college. De wet voorziet in het recht van gedetineerden om binnen zeven dagen voor de rechter te worden voorgeleid ter vaststelling van de wettigheid van hun arrestatie. De rechtbanken hielden zich over het algemeen aan de termijn van zeven dagen. Een hulpofficier van justitie of een inspecteur van politie kan bevel geven tot eenzame opsluiting. Indien meer tijd nodig is om de beschuldiging te onderzoeken, kan een rechter de detentieperiode verlengen met een extra 30 tot totaal 150 dagen.

Suriname kent geen borgsysteem. Vrijlating hangende behandeling van de zaak is afhankelijk van het type misdrijf dat is gepleegd en de rechter die de zaak behandelt. Gedetineerden kregen onmiddellijk toegang tot een door henzelf gekozen raadspersoon, maar de officier van justitie kan toegang verbieden, indien laatstgenoemde van mening is dat dit het onderzoek zou kunnen ondermijnen. De juridische bijstand werd kosteloos verleend aan de min- en onvermogene gedetineerden. Het was de gedetineerden toegestaan om wekelijks bezoek te ontvangen van familieleden.

Voorarrest: Het Hof van Justitie boekte aanzienlijke vooruitgang bij het berechten van nieuwe strafzaken, waardoor de gedetineerden minder tijd in voorarrest moesten doorbrengen. Desalniettemin was er nog een achterstand, en de rechtbank werkt eraan om deze achterstand in te lopen.

e. Ontzegging van Eerlijk Openbaar Proces

De grondwet voorziet in een onafhankelijke rechterlijke macht. De afhankelijkheid van de rechtbanken van het Ministerie van Justitie en Politie en het Ministerie van Financiën – beide uitvoerende instanties – van fondsen, vormde een bedreiging voor de rechterlijke onafhankelijkheid. Naar verluidt werd er enige vooruitgang geboekt met betrekking tot de financiële onafhankelijkheid van het Hof van Justitie, toen de ministeries van Financiën en Justitie en Politie ermee instemden om de rechtbank in staat te stellen een eigen begroting te beheren voor kleinere uitgaven.

Mensenrechtenactivisten bleven klagen over een gebrek aan effectieve rechtsmiddelen voor constitutionele overtredingen, aangezien opeenvolgende regeringen verzuimd hebben een constitutioneel hof te installeren zoals verplicht gesteld ingevolge de grondwet. In augustus keurde de Nationale Assemblee de wetgeving goed voor de instelling van een constitutioneel hof.

In januari werden zeven nieuwe rechters beëdigd, waardoor het totale aantal rechters in het land op 26 komt. Hoewel dit aantal minder is dan de 40 rechters die nodig zijn zodat het gerechtelijk apparaat goed kan functioneren, hebben de toevoeging van nieuwe rechters en de invoering van een nieuwe sectorale aanpak van operaties de werking van het gerechtelijk apparaat verbeterd. Er bleef een achterstand bestaan bij de behandeling van civiele zaken.

De rechterlijke macht heeft extra griffiers en administratief personeel ingehuurd om haar administratie te verbeteren. In april lanceerde het Hof van Justitie zijn website. De site bevatte een databank met de uitspraken van de rechtbank en diende een educatief doel door informatie te verstrekken over het functioneren van de rechtbank en haar verschillende afdelingen. Er werd een opleiding voortgezet voor extra assistent-aanklagers voor het bureau van de procureur-generaal.

Gerechtelijke Procedures

De wet voorziet in het recht op een eerlijk en openbaar proces, en een onafhankelijk gerechtelijk college handhaafde dit recht.

Gedaagden hebben het recht om terstond op de hoogte te worden gesteld van de beschuldigingen tegen hen. De beklaagden hebben het recht op een proces zonder onnodig oponthoud en het recht op rechtsbijstand. Er waren door de rechter, advocaten toegewezen voor zowel de civiele als de strafrechtelijke gevallen. Alle processen zijn openbaar met uitzondering van zedenmisdrijven en misdrijven waarbij kinderen

betrokken zijn. De beklaagden genieten de vooronderstelling van onschuld en hebben het recht van beroep. Beklaagden hebben het recht om aanwezig te zijn tijdens hun rechtszaak en mogen niet gedwongen worden te getuigen of schuld te bekennen. De raadslieden van de beklaagden kunnen getuigen ondervragen, en tevens getuigen en bewijs inbrengen ten behoeve van de beklaagde. De rechtbanken wijzen advocaten aan uit de particuliere sector ter verdediging van de on- en minvermogende gedetineerden. Indien nodig wordt er ook kosteloos voorzien in een tolk. De wet beschermt de namen van de beschuldigen en de autoriteiten geven deze niet vrij aan het publiek of de media voorafgaand aan veroordeling.

De juridische bijstand aan de on- en minvermogende gedetineerden bleef onder druk komen, aangezien advocaten dreigden om de juridische bijstand te staken wegens gebrek aan betaling door de overheid. Zaken met betrekking tot niet-Nederlands sprekende gedetineerden werden uitgesteld bij tal van gelegenheden, aangezien de tolken hun diensten aan de rechtbank hadden opgeschort wegens een achterstand in de betalingen door de overheid. Zaken die psychologische of psychiatrische evaluaties vereisen, werden ook herhaaldelijk uitgesteld omdat deze groep van deskundigen tijdens het jaar ook de gerechtelijke diensten stopzetten vanwege wanbetaling zijdens de overheid.

Er was geen noemenswaardige vooruitgang in de loop van het jaar om deze problemen te verlichten.

Er zijn militaire en civiele rechtbanksystemen die parallel met elkaar lopen, en militair personeel is in het algemeen niet onderworpen aan het civiel strafrecht. De militaire rechtbanken volgen dezelfde procedurele regels als de burgerlijke rechtbanken. Er is geen mogelijkheid van beroep op het burgerlijk systeem in een militaire zaak.

Politieke Gevangenen en Gedetineerden

Er waren geen meldingen van politieke gevangenen of gedetineerden.

Burgerlijke Rechtsprocedures en Rechtsmiddelen

Personen of organisaties hebben het recht om civiele genoegdoening te trachten te verkrijgen bij lokale rechtbanken ingeval van schendingen van de mensenrechten. Individuen en organisaties hebben het recht om tegen beslissingen in beroep te gaan bij regionale mensenrechtenorganen; de meeste gevallen worden voor de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Mensenrechten gebracht. Het Inter-Amerikaans Hof voor de Rechten van de Mensen heeft het land in een aantal zaken in het ongelijk gesteld, maar de uitvoering zijdens de overheid van rechterlijke uitspraken is totnogtoe sporadisch geweest of er werd totaal geen actie ondernomen (zie hoofdstuk 6, Inheemse Volkeren).

f. Arbitraire of Onrechtmatige Inmenging in Privacy, Gezin, Woning of Correspondentie

De wet verbiedt dergelijke handelingen en er waren geen meldingen dat de regering deze verboden niet naleefde.

Hoofdstuk 2. Respect voor Burgerrechten, met inbegrip van:

a. Vrijheid van Meningsuiting en Persvrijheid

De grondwet voorziet in vrijheid van meningsuiting, waaronder persvrijheid. Hoewel er geen formele restricties zijn voor de pers, belemmerden handelingen zijdens gouvernementele en niet-gouvernementele actoren het vermogen van de onafhankelijke media om hun werk uit te voeren.

Pers- en Mediavrijheid: Onafhankelijke media waren actief en uitten een breed scala aan meningen zonder formele restrictie. Meerdere mediakanalen publiceerden materiaal dat kritisch stond tegenover de regering. Eigendomsaanspraken, hetzij voorstanders of tegenstanders van de regering, beïnvloedden de algehele toon van rapportage.

Vertegenwoordigers van de overheid gebruikten de staatsmedia, met name het door de staat geëxploiteerde radiostation, als een middel om kritiek te uiten en aanvallen te plegen op degenen met standpunten tegen de regering. In sommige gevallen vormden deze aanvallen een rechtstreekse bedreiging voor de democratie en de rechtsstaat.

Geweld en Intimidatie: Journalisten maakten melding van intimidatie zijdens gouvernementele en niet-gouvernementele actoren.

Om de identiteit van journalisten te beschermen, publiceerden twee van de vier toonaangevende dagbladen af en toe alleen de initialen van schrijvers in plaats van hun volledige namen. Een andere krant publiceerde artikelen zonder de naam van de auteur.

Censuur of Beperkingen op Inhoud: Mediavertegenwoordigers maakte er melding van dat zij zelfcensuur bleven toepassen in reactie op de door regeringsambtenaren of aan de overheid gelieerde entiteiten vermeende uitgeoefende druk op journalisten, die negatieve verhalen publiceerden over de regering. Desalniettemin publiceerde de pers dagelijks artikelen over de regering waarbij er kritiek op laatstgenoemde geleverde werd. Voorts waren vele nieuwskanalen geaffilieerd met specifieke politieke partijen, waardoor er bij de rapportage gebrek aan objectiviteit was.

De over het algemeen lage lonen van journalisten maakte hen kwetsbaar voor partijdigheid en beïnvloeding, wat de geloofwaardigheid van de rapportages verder op de helling zette.

Onafhankelijke media ondervonden concurrentie voor gekwalificeerde journalisten. Zowel het mediabureau van de overheid als de particuliere sector huurde journalisten weg van onafhankelijke media, door hen hogere lonen te bieden. Deze praktijk maakte het voor de onafhankelijke media moeilijk om gekwalificeerd personeel te behouden en belemmerde hun vermogen om adequaat te rapporteren over overheidsactiviteiten.

Niet-gouvernementele organisaties (NGO's) maakten melding van selectieve toekenning van advertenties door de regering.

Wetten inzake Smaad / Laster: De strafrechtelijke lasterwetten van het land leggen harde straffen op, met gevangenisstraffen variërend van drie maanden tot zeven jaar. De zwaarste straf geldt voor het uitdrukken van openbare vijandschap, haat of minachting jegens de overheid. Er waren geen meldingen van gevallen van smaad gedurende het jaar.

Vrijheid van Internetgebruik

Er waren van overheidswege geen beperkingen op toegang tot het Internet en de regering stelde dat zij particuliere online-communicatie niet controleerde zonder gerechtelijk toezicht. Desalniettemin constateerden journalisten, leden van de politieke oppositie en hun aanhang, alsook andere onafhankelijke entiteiten, dat de regering interfereerde met of toezicht hield op email- en sociale-media accounts.

Academische Vrijheid en Culturele Manifestaties

Er waren geen beperkingen van overheidswege op academische vrijheid of culturele manifestaties.

b. Vrijheid van Vreedzame Vergadering en Vereniging

De wet voorziet in vrijheid van vreedzame vergadering en vereniging, en over het algemeen respecteerde de regering deze rechten.

c. Godsdienstvrijheid

Zie het *International Religious Freedom Report* van het *Department of State* op www.state.gov/religiousfreedomreport/.

d. Bewegingsvrijheid

De Grondwet voorziet in binnenlandse vrijheid van verkeer, reizen naar het buitenland, emigratie en repatriëring en over het algemeen respecteerde de regering deze rechten.

e. Binnenlandse Ontheemden

Niet van toepassing.

f. Bescherming van Vluchtelingen

Toegang tot Asiel: De wet voorziet in de toekenning van een asiel- of vluchtelingenstatus en de regering heeft een systeem ingesteld om vluchtelingen te beschermen. Het land verlaat zich op het UNHCR om vluchteling- of asielzoekerstatus toe te kennen. Wanneer deze status eenmaal is bevestigd, krijgen vluchtelingen of asielzoekers verblijfsvergunningen ingevolge de Vreemdelingenwet. Degenen met een UNHCR-certificaat ontvangen een speciaal certificaat van het ministerie van Arbeid om te werken.

Het Surinaams Rode Kruis, het lokale aanspreekpunt voor degenen die een aanvraag indienden ter verkrijging van de status van vluchteling bij het UNHCR, maakte melding van een toename van het aantal personen dat de status van asielzoeker of vluchteling aanvraagt, van 257 in heel 2018 tot ongeveer 500 in augustus. De meerderheid van de aanvragers was Cubaan, gevolgd door Venezolanen.

g. Statelozen

Een wijziging in 2014 van de Wet op Staatsburgerschap en Ingezetenschap verleent staatsburgerschap op basis van de plaats van geboorte van een kind, dat is geboren in het land als kind van niet-Surinaamse ouders, maar verleent niet automatisch het burgerschap aan een van de ouders. De gewijzigde wet is bedoeld om de mogelijkheid dat kinderen stateeloos worden achtergelaten, te elimineren. De wet is echter niet met terugwerkende kracht van toepassing, dus een persoon geboren vóór september 2014 blijft onderworpen aan de oude regels inzake het staatsburgerschap.

Derhalve komen kinderen die geboren zijn vóór september 2014 in de ongedocumenteerde Braziliaanse mijnbouwgemeenschappen of van buitenlandse vrouwen in de prostitutie, pas op de leeftijd van 18 jaar in aanmerking voor aanvraag van het staatsburgerschap.

Hoewel de overheid officieel geen diensten zoals onderwijs, aan staatloze kinderen beperkt, bleken de bureaucratische vereisten voor het registreren van kinderen voor deze diensten een obstakel te zijn voor het verkrijgen van dergelijke diensten.

Hoofdstuk 3. Vrijheid om in het Politieke Proces te Participeren

De wet voorziet in het recht van burgers om hun regering middels vrije en eerlijke periodieke geheime verkiezingen te kiezen op basis van algemeen en gelijkwaardig stemrecht.

Verkiezingen en Politieke Deelname

Recente Verkiezingen: De Grondwet voorziet in directe verkiezingen van de 51 leden tellende Nationale Assemblée, zulks niet later dan vijf jaar na de voorgaande verkiezingsdatum. De Nationale Assemblée kiest op haar beurt de president met een twee-derde meerderheid van stemmen. Na de verkiezingen ingevolge de wet in mei 2015, werd Desiré Bouterse in 2015 opnieuw gekozen tot president door de Nationale Assemblée. Volgens waarnemers van de Organisatie van Amerikaanse Staten en de Unie van Zuid-Amerikaanse Staten waren de verkiezingen goed georganiseerd en over het algemeen vrij en eerlijk.

Op 30 september kondigde president Bouterse aan dat de volgende verkiezingen op 25 mei 2020 zouden plaatsvinden.

Politieke partijen en politieke participatie: In mei werden wijzigingen in de kieswet goedgekeurd die politieke organisaties verbieden om bij verkiezingen op een combiticket te participeren, waardoor kleinere partijen die hun krachten willen bundelen om grotere partijen uit te dagen, worden benadeeld. De invoering van een vergoeding voor politieke partijen om zich aan te melden voor deelname aan de verkiezingen vormt een extra last voor kleinere of minder vermogende partijen om aan de verkiezingen deel te nemen.

Staatsmedia, zowel radio als televisie, werden op grote schaal gebruikt om de standpunten van de regerende Nationale Democratische Partij, een van de grotere politieke partijen, naar voren te brengen. Programma's inzake de uitgave van grondtitels en de toewijzing van goedkope overheidshuisvesting, werden algemeen gebruikt als campagnemiddelen.

Participatie van Vrouwen en Minderheden: Er zijn geen wetten die participatie van vrouwen en minderheden in het politieke proces beperken, en deze groepen hebben inderdaad geparticipeerd.

Hoofdstuk 4. Corruptie en Gebrek aan Transparantie binnen de Overheid

De wet voorziet in strafrechtelijke sancties voor corruptie door ambtenaren en de overheid heeft de wet over het algemeen doeltreffend uitgevoerd met betrekking tot bestaande gevallen. Ambtenaren zijn soms ongestraft bezig met corrupte praktijken. Er waren talloze meldingen dat ambtenaren zich bezighielden met corrupte praktijken, waaronder beschuldigingen van politieke tegenstanders en officiële onderzoeken naar omkoperij.

Corruptie: Beschuldigingen van corruptie bleven veelvuldig voorkomen terwijl de economie zich stabiliseerde. De beschuldigingen hadden ook betrekking op aanbestedingen die door de overheid aan insiders van politieke partijen en aanhangers werden gegund. Er bleven vragen naar voren komen m.b.t. de transparantie van beslissingen zijdens de overheid om delfstoffen- en houtconcessierechten te verlenen. Er was een voortdurende wijdverspreide perceptie dat ambtenaren hun machtspositie binnen de overheid voor persoonlijk gewin misbruikten. In het bijzonder het maatschappelijk middenveld, de media en andere niet-gouvernementele partijen hielden de Ministeries van Openbare Werken, Sociale Zaken, Volksgezondheid, Financiën, Regionale Ontwikkeling en Ruimtelijke Ordening kritisch tegen het licht en bekritiseerden deze, waarbij zij beschuldigingen uitten van wijdverbreide corruptie en bevoorrechtiging.

Het hele jaar door waren er ook meldingen van politieagenten die betrokken waren bij corrupte praktijken, waaronder het aannemen van steekpenningen. De regering startte een officieel onderzoek naar beschuldigingen van corruptie bij het staatsbedrijf de Postspaarbank.

In augustus meldde de procureur-generaal dat zijn kantoor vooruitgang had geboekt in de zes corruptieonderzoeken, maar dat deze nog niet waren afgerond. In de corruptiezaak van 2015 bij de Elektriciteitsmaatschappij van Suriname, een staatsbedrijf, adviseerde de Aanklager naast boetes voor vier verdachten, voorwaardelijke straffen van twee maanden tot drie jaar, terwijl voor een vijfde verdachte een aanbeveling werd gedaan van drie jaar gevangenisstraf en een boete.

Financiële Openbaarmaking: De in 2017 goedgekeurde anti-corruptiewetgeving omvat financiële openbaarmakingsvereisten voor bepaalde groepen overheidsfunctionarissen. De wet vraagt om openbaarmaking van inkomsten, activa en financiële middelen en geeft strikte richtlijnen inzake de indieningstermijnen. In de praktijk had de regering echter nog geen Anti-Corruptiecommissie ingesteld, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de wet.

Hoofdstuk 5. Houding van de Regering jegens Internationaal en Niet-gouvernementeel Onderzoek naar Beweerde Schendingen van Mensenrechten

Enkele onafhankelijke nationale mensenrechtenorganisaties deden hun werk over het algemeen zonder van regeringswege opgelegde beperkingen en onderzochten en

publiceerden hun bevindingen met betrekking tot gevallen van [schending van] mensenrechten. NGO's rapporteerden over het algemeen positieve betrekkingen met overheidsfunctionarissen, hoewel functionarissen niet altijd ontvankelijk waren voor hun mening.

Overheidsinstanties belast met Mensenrechten: Het Bureau voor de Mensenrechten van het Ministerie van Justitie en Politie is verantwoordelijk voor het adviseren van de regering over de regionale en internationale procedures tegen de Staat met betrekking tot de mensenrechten. Het is ook verantwoordelijk voor het opstellen van het antwoord van de Staat op de verschillende internationale rapporten inzake mensenrechten. De onafhankelijkheid in dezen is beperkt tot een ministerieel kantoor exclusief onder leiding van de uitvoerende macht en het vraagt niet naar of onderzoekt ook geen publiekrechtelijke klachten. De Nationale Assemblée heeft een commissie die zich bezig houdt met vraagstukken inzake mensenrechten.

Hoofdstuk 6. Discriminatie, Maatschappelijke Misstanden en Mensenhandel

Vrouwen

Verkrachting en Huiselijk Geweld: De wet stelt verkrachting van mannen en vrouwen strafrechtelijk vervolgbaar, inbegrepen verkrachting binnen het huwelijk, en legt gevangenisstraffen van 12 tot 15 jaar op en boetes van maximaal SRD 100.000 (US\$ 13.300) voor verkrachting of gewelddadige seksuele aanranding. De overheid handhaafde de wet op effectieve wijze, inclusief het toepassen van de bepalingen in gevallen van verkrachting van mannen. De autoriteiten hebben alle gemelde gevallen onderzocht en vervolgd.

Geweldpleging tegen vrouwen was nog altijd een ernstig en wijdverbreid probleem. De wet legt gevangenisstraffen van vier tot acht jaar op voor huiselijke geweldsdelicten. Huiselijk geweld speelde een rol in twee van de 18 moorden gepleegd tot en met september; vervolgingen waren hangende.

Het Bureau Slachtofferhulp van het Ministerie van Justitie en Politie stelde hulpmiddelen beschikbaar aan slachtoffers van huiselijk geweld en ging door met het vergroten van het bewustzijn inzake huiselijk geweld door middel van openbare televisieprogramma's. Er waren kamers voor slachtoffers op politiebureaus in Paramaribo en Nickerie. Van staatswege werden politie-eenheden opgeleid in het omgaan met overlevenden en plegers van seksuele misdrijven en huiselijk geweld. Het Bureau Slachtofferhulp beheert een opvanghuis voor vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld en kinderen tot 12 jaar, en gemiddeld bood zij opvang aan 40 cliënten per jaar. Het Bureau voor Genderaangelegenheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft in mei een bewustmakingscampagne gestart tegen huiselijk geweld.

Seksuele intimidatie: Er is geen specifieke wetgeving met betrekking tot seksuele intimidatie, maar de openbare aanklagers citeerden evenwel verschillende artikelen uit het strafrecht bij het indienen van zaken met betrekking tot seksuele intimidatie. Er waren geen meldingen van rechtszaken met betrekking tot seksuele intimidatie op het werk.

‘Stalking’ ofwel belaging is een strafbaar feit en de politie kan mogelijke gevallen van stalking onderzoeken zonder dat er een formele klacht wordt ingediend. Hangende het onderzoek kan de politie een tijdelijk benaderingsverbod instellen van maximaal 30 dagen waarbij het contact tussen het slachtoffer en de verdachte wordt beperkt. Indien overtreders schuldig worden bevonden, kunnen deze gevangenisstraffen worden opgelegd variërend van vier tot 12 jaar en boetes van SRD 50.000 tot SRD 150.000 (\$6.650 tot \$19.950).

Dwang bij Bevolkingscontrole: er waren geen meldingen van gedwongen abortus of onvrijwillige sterilisatie.

Discriminatie: De wet voorziet in de bescherming van de rechten van vrouwen op gelijke toegang tot onderwijs, werkgelegenheid en bezitsvorming. Desalniettemin ondervonden vrouwen discriminatie bij de toegang tot het arbeidsproces en bij de beloning voor hetzelfde of substantieel soortgelijk werk.

Kinderen

Geboorteregistratie: De wet op het Burgerschap en Ingezetenschap bepaalt dat het staatsburgerschap wordt verkregen door een kind wanneer hetzij de vader hetzij de moeder het Surinaams staatsburgerschap heeft ten tijde van de geboorte, wanneer de ouder een Surinaamse/Surinamer is maar is overleden vóór de geboorte van het kind, of het kind geboren is in het grondgebied van het land en niet automatisch het staatsburgerschap van een ander land verkrijgt. Geboortes moeten binnen een week worden aangegeven bij de Burgerlijke Stand. Indien men verzuimt zulks binnen de wettelijk vastgestelde periode te doen, leidt dit tot een lastiger registratieproces.

Kindermishandeling: Tot september registreerde de politie 49 gevallen van lichamelijke mishandeling en 147 gevallen van seksueel misbruik van kinderen. De experts op dit gebied geloofden dat het werkelijke aantal gevallen van misbruik aanmerkelijk hoger was dan het aantal meldingen. Er werden maatregelen getroffen bij rechtszaken om kinderen getuigenissen af te laten leggen in speciale kamers teneinde intimidatie door de daders te vermijden. De afdeling Jeugdzaken ging voort met het verhogen van het bewustzijn inzake seksueel misbruik, drugs en alcohol door middel van een wekelijks televisieprogramma. De overheid had een telefoon-hotline voor kinderen en verschaftte vertrouwelijk advies en bijstand aan kinderen die in nood verkeerden. De autoriteiten maakten melding van gemiddeld 80 telefoontjes per dag.

UNICEF zette haar samenwerking met de regering voort met betrekking tot het verzorgen van opleidingen aan ambtenaren van verschillende ministeries die te maken hebben met kinderen en de rechten van kinderen. Het ministerie van Justitie en Politie exploiteerde drie kinderbeschermingscentra in verschillende delen van het land.

Vroegtijdig en Gedwongen Huwelijk: Toestemming van de ouders om te trouwen is vereist tot de leeftijd van 21 jaar. De huwelijkswet stelt de huwbare leeftijd op 15 jaar voor meisjes en op 17 jaar voor jongens, onder voorwaarde dat de ouders toestemming geven tot het huwelijk. Kinderen binnen bepaalde in stamverband levende gemeenschappen trouwen vaak eerder dan de wettelijk gestelde huwbare leeftijd.

Seksuele uitbuiting van Kinderen: De wet verbiedt de commerciële seksuele uitbuiting van kinderen, de verkoop van kinderen, het aanbieden of de aanschaf van een kind voor kinderprostitutie en praktijken in verband met kinderporno. De autoriteiten vervolgden alle gerapporteerde schendingen. Hoewel de wettelijke leeftijd inzake seksuele instemming 14 jaar is, maakt de wetgeving inzake mensenhandel seksuele uitbuiting van een persoon jonger dan 18, illegaal. Het strafrecht bestraft verantwoordelijken voor het rekruteren van kinderen voor prostitutiedoeleinden en voorziet in straffen van maximaal zes jaar gevangenisstraf en een boete van SRD 100.000 (\$13.300) op souterneurschap ofwel pooieren. Kinderpornografie is eveneens bij wet verboden en wordt gestraft met maximaal zes jaar gevangenisstraf en een boete van maximaal SRD 50.000 (\$6.650). Overtredingen zijn strafbaar met een gevangenisstraf van maximaal 12 jaar.

Gebrek aan economische kansen hebben geleid tot een toenemend aantal adolescente jongens en meisjes die in de prostitutie belanden om familie te steunen of voor hun educatie te betalen. Eén NGO meldde commerciële seksuele uitbuiting van kinderen zo jong als 14. Hoewel Suriname in het algemeen niet wordt aangeduid als een bestemming voor kindersekstoerisme, zijn gevallen gemeld van toeristen die betrokken zijn bij seksuele uitbuiting van kinderen. Er werden ook gevallen gemeld van ouders die hun jonge kinderen tot prostitutie dwongen.

Verschillende gevallen van seksuele uitbuiting, seksueel en lichamelijk misbruik en verwaarlozing kwamen voor de rechter. Slachtoffers waren zowel jongens als meisjes. De straffen variëren tot maximaal 10 jaar in de gevangenis.

Kinderen in Inrichtingen: Een gebrek aan financiële steun van het Ministerie van Sociale Zaken voor weeshuizen en andere opvanghuizen voor kinderen heeft een wezenlijke invloed gehad op het vermogen van deze instellingen om adequaat voor kinderen te zorgen. Er zijn gevallen gemeld van verbaal, fysiek en seksueel misbruik in sommige opvangfaciliteiten.

Internationale Ontvoering van Kinderen: Het land is geen partij bij het Verdrag van Den Haag inzake de Burgerlijke Aspecten van Internationale Kinderontvoering van 1980. Zie het rapport van de *Department of State: Annual Report on International Parental Child Abduction* op <https://travel.state.gov/content/travel/en/International-Parental-Child-Abduction/for-providers/legal-reports-and-data/reported-cases.html>.

Antisemitisme

Er werd melding gemaakt van een Joodse gemeenschap van ongeveer 95 personen. Er waren geen meldingen van antisemitische handelingen of discriminatie.

Mensenhandel

Zie het rapport 'Trafficking in Persons' van de *Department of State* op <https://www.state.gov/trafficking-in-persons-report/>.

Mensen met een Beperking

Er zijn geen wetten die specifiek discriminatie verbieden van mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking. Mensen met een beperking komen in aanmerking voor algemene medische voorzieningen, maar het proces kan omslachtig zijn. Mensen met een beperking ondervonden discriminatie bij sollicitaties en aanvragen voor dienstverlening. De autoriteiten verschaften een aantal opleidingen voor personen met visuele of andere beperkingen. Er zijn geen wetten of programma's om ervoor te zorgen dat mensen met een beperking, toegang hebben tot gebouwen. Een rechter kan een persoon met een cognitieve beperking het recht ontzeggen om te stemmen, om deel te nemen aan zakelijke transacties, of om wettige overeenkomsten te tekenen. Er was middelbaar en technisch onderwijs beschikbaar voor mensen met een auditieve beperking [doven en hardhorenden] maar niet voor mensen met een visuele beperking. Het Ministerie van Sociale Zaken is verantwoordelijk voor de bescherming van de rechten van mensen met een beperking.

Inheemsen

De wet biedt geen speciale bescherming voor of erkenning van Inheemse volkeren. De Inter-Amerikaanse Commissie voor Mensenrechten identificeerde de Marrons (afstammelingen van ontsnapte slaven die naar het binnenland vluchtten - ongeveer 22 procent van de bevolking) als Inheemse volken en dus hebben zij recht op dezelfde rechten als de Inheemse [Indiaanse] gemeenschappen (ongeveer 4 procent van de bevolking).

Marrons en Indianen die wonen in het afgelegen en onontwikkelde binnenland hadden beperkte toegang tot onderwijs, werkgelegenheid en gezondheidszorg en sociale voorzieningen. Beide groepen namen deel aan beslissingen die van invloed zijn op hun traditie en cultuur, maar ze hadden beperkte invloed op beslissingen over de exploitatie van energie, mineralen, hout en andere natuurlijke hulpbronnen op hun gronden. Zowel Marrons als Indianen namen deel aan regionale bestuursorganen, evenals in de Nationale Assemblee, en maakten deel uit van de regerende coalitie.

De overheid erkent de verschillende Marron- en Inheemse stammen, maar heeft hen geen speciale status toegekend bij wet en hun gebieden waren niet afdoende afgebakend. Omdat de autoriteiten de Marron- of Inheemse gebieden niet afdoende hadden afgebakend of controle daar uitoefenden, bleven deze bevolkingsgroepen last hebben van illegale en ongecontroleerde houtkap en mijnbouw. Er zijn geen wetten die Inheemse volkeren het recht toekennen om te delen in de opbrengsten voortvloeiende uit de exploitatie van hulpbronnen op hun traditionele gronden. Organisaties die de Marron- en Inheemse gemeenschappen vertegenwoordigen, klaagden dat kleinschalige mijnbouwbedrijven, voornamelijk van illegale goudmijnwerkers, geulen groeven die inwoners afsneden van hun kostgrondjes en dreigden om hen uit hun traditionele nederzettingen te verdrijven. Veel van deze mijnwerkers zelf waren afkomstig van in stamverband levende gemeenschappen of werden door in stamverband levende groeperingen gesteund. Afvloeiing van kwik van deze activiteiten alsook erosie van de rivieroever verontreinigden ook bronnen van drinkwater en bedreigde traditionele voedselbronnen, met name zoetwatervis.

Marron- en Indiaanse groeperingen klaagden over het feit dat de regering, grond binnen hun traditionele woon- en leefgebieden uitgeeft aan derden, die soms de dorpen ervan weerhielden om hun traditionele activiteiten te ontplooiën op bedoelde gronden.

De regering heeft zich niet gehouden aan de deadline van januari voor de uitvoering van de uitspraak van 2015 tegen haar in de zaak van de Kaliña- en Lokono-volkeren tegen Suriname door het Inter-Amerikaanse Hof voor de Rechten van de Mens. Het Inter-Amerikaanse Hof verklaarde de Staat verantwoordelijk voor het schenden van de rechten op erkenning van de rechtspersoonlijkheid, het collectieve eigendom, de politieke rechten, en de culturele identiteit, en herinnerde de Staat aan haar plicht om passende nationale wettelijke bepalingen vast te stellen.

De rechter beval de regering om de collectieve rechtspersoonlijkheid van de Kaliña en Lokono te erkennen; het grondgebied van deze volkeren te begrenzen, af te bakenen, en hen titel hierop te verlenen; een gemeenschapsontwikkelingsfonds op te zetten; en de gebieden aangetast door de mijnbouwactiviteiten van derden, te rehabiliteren. De rechtbank beval ook soortgelijke wetwijzigingen aan te brengen voor het erkennen van de rechten van alle Inheemse en in stamverband levende volkeren en om deze effectieve wettelijke erkenning en bescherming binnen drie jaar te realiseren. Per oktober had de regering geen actie ondernomen om de bevelen van het Hof uit te voeren.

Andere zaken waarin de regering consequent de uitspraken tegen haar door het Inter-Amerikaanse Hof voor de Rechten van de Mens niet heeft uitgevoerd, waren onder meer de uitspraak van 2005 in de zaak *Moiwana-gemeenschap vs. Suriname* en de uitspraak van 2007 in de zaak *Saramaka-volk vs. Suriname*. Het Inter-Amerikaanse Hof voor de Rechten van de Mens oordeelde in beide zaken dat de rechten van deze Marronbevolking op eigendom en gerechtelijke bescherming werden geschonden. Naast financiële compensatie en andere bepalingen riepen de uitspraken ook op tot erkenning van de rechten van deze groepen op hun grond. In de *Moiwana*-zaak kreeg de regering ook de opdracht om de verantwoordelijken voor het bloedbad in 1986 te onderzoeken, te vervolgen en te straffen, waarbij 40 mannen, vrouwen en kinderen om het leven kwamen.

In december 2018 is het *Multi-Step Plan for the Legal Recognition of the Land Rights of the Indigenous and Tribal Peoples in Suriname* [Meerstappenplan voor de Wettelijke Erkenning van de Grondenrechten van de Inheemse en in Stamverband levende Volkeren in Suriname] officieel gelanceerd. Dit project omvat het opstellen van wetgeving over grondenrechten, de afbakening van inheemse en tribale gronden en een nationale bewustmakingscampagne.

Geweldpleging, Discriminatie en andere Vormen van Misbruik/Mishandeling op basis van Seksuele Geaardheid en Geslachtsidentiteit.

De grondwet verbiedt vele vormen van discriminatie maar legt geen specifieke bepalingen vast inzake seksuele geaardheid of geslachtsidentiteit. Lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersex (LGBTI) personen konden zich vrij verenigen, waren sociaal zeer actief en bepleitten hun zaak binnen de maatschappij ingevolge dezelfde wetten die van toepassing waren op [het recht van] vergadering en

vereniging van andere groeperingen. De wet verbiedt discriminatie en aanzetten tot haat op grond van seksuele geaardheid, in het bijzonder ter bescherming van de LGBTI-gemeenschap. Overtreding van deze wet is strafbaar met een geldboete of een gevangenisstraf van maximaal een jaar. De wet legt geen normen vast welke handelingen dergelijke discriminatie of het aanzetten tot haat opleveren. De wet was van kracht maar was nog in geen enkel geval toegepast. Ondanks de beschermende wetgeving, werd de LGBTI-gemeenschap geconfronteerd met discriminatie vanuit de overheid en de samenleving.

Het LGBT-platform, een collectief van NGO's, rapporteerde verbeteringen in de acceptatie van de LGBTI-gemeenschap door de samenleving. Ondanks juridische bescherming discrimineerde de overheid zelf koppels van hetzelfde geslacht. De wetgeving inzake pensioenuitkeringen in 2014 sluit specifiek koppels van hetzelfde geslacht uit van uitkeringen die aan heteroseksuele koppels worden toegekend. Onder de LGBTI-gemeenschap werd de transgendergemeenschap geconfronteerd met de meeste stigmatisering en discriminatie. Transgendervrouwen die door de politie werden gearresteerd of aangehouden, werden in detentiefaciliteiten voor mannen geplaatst, waar ze werden geconfronteerd met intimidatie en ander geweld van andere gedetineerden.

Er waren weinig officiële meldingen van geweld tegen LGBTI-personen, voornamelijk vanwege de angst voor vergelding en omdat, naar verluidt, de autoriteiten de klachten ingediend door leden van de LGBTI-gemeenschap niet serieus namen. Er waren berichten over maatschappelijke discriminatie van de LGBTI-gemeenschap op het gebied van werkgelegenheid en huisvesting.

Een beroepsprocedure werd voortgezet, waarbij het Centraal Bureau voor Burgerzaken betrokken was met betrekking tot het vermogen van transgender-personen om wettelijke documenten aan te passen om hun genderidentiteit in het openbaar register op te nemen.

Maatschappelijke Stigma inzake HIV en AIDS

Personen met HIV/AIDS waren nog altijd onderhevig aan discriminatie op de werkplaats en met betrekking tot medische dienstverlening. Medische behandeling is gratis voor HIV/AIDS patiënten die gedekt zijn door verzekering van overheidswege, maar particuliere verzekeringsmaatschappijen dekken dergelijke behandeling niet. NGO's maakten melding van discriminatoire testen en vervolgens weigering bij het aanvragen van hulpverlening inzake huisvesting bij het Ministerie van Sociale Zaken.

Andere Maatschappelijke Geweldpleging of Discriminatie

Chinese winkeliers bleven het doelwit van gewapende roofovervallen. Geweld in de goudmijngebieden van het binnenland kwam voornamelijk voor tussen en binnen de Braziliaanse gemeenschap waar de overheid weinig gezag uitoefende.

Hoofdstuk 7. Rechten van Werknemers

a. Vrijheid van Vereniging en het Recht op Collectieve Arbeidsonderhandelingen

De wet voorziet in het recht van werknemers om naar goeddunken en zonder voorafgaande toestemming of buitenissige voorwaarden, vakbonden te vormen en zich daarbij aan te sluiten, om collectief te onderhandelen en om te staken. De wet verbiedt tegen vakbonden gerichte discriminatie, vereist dat werknemers die worden ontslagen wegens vakbondsactiviteiten weer in dienst worden genomen en verbiedt inmenging van werkgevers in vakbondsangelegenheden. De arbeidswetgeving is niet van toepassing op ongedocumenteerde buitenlandse werknemers.

De overheid is in feite verantwoordelijk voor de handhaving van wetten met betrekking tot de vrijheid van vereniging en het recht op CAO-onderhandelingen. Straffen voor schendingen van deze rechten waren in het algemeen voldoende om schendingen te ontmoedigen.

Werknemers vormden vrijelijk vakbonden en sloten zich bij deze aan en oefenden hun stakingsrecht uit.

De meerderheid van vakbonden heeft een zekere band met een politieke partij. Enkele vakbondsleiders bekleedden hoge functies in de coalitieregering, terwijl een andere vakbond banden had met een oppositiepartij.

In een enkel geval weigerden particuliere werkgevers om te onderhandelen of om collectieve onderhandelingsrechten te erkennen, maar de bonden zetten de werkgevers gewoonlijk onder druk om toch onderhandelingen te voeren. Er was een aantal meldingen dat bedrijven leemten in de wetgeving uitbuiten en meer medewerkers op contractbasis dan vaste krachten inhuurden om essentiële zakelijke functies te verrichten om zodoende de kosten te drukken.

De regering heeft verschillende wetten aangenomen om werknemers te beschermen tegen verschillende vormen van discriminatie en beperkte de mogelijkheid om werknemers te ontslaan. De overheid zelf (de grootste werkgever in het land) was echter niet aan deze wetten gebonden, omdat zij van mening was dat de arbeidswetgeving alleen van toepassing is op werknemers in de particuliere sector en niet op ambtenaren.

b. Verbod op Dwangarbeid of Gedwongen Arbeid

De wet verbiedt alle vormen van dwangarbeid of gedwongen arbeid. De administratieve sancties voor overtredingen omvatten gevangenisstraf en/of boetes en waren onvoldoende om overtredingen tegen te gaan. De regering heeft alle gemelde gevallen van dwangarbeid onderzocht en, indien nodig, vervolgd. Het ministerie van Arbeid beschikte over 50 arbeidsinspecteurs, van wie er 11 assistent-inspecteurs waren. Arbeidsinspecteurs werden opgeleid om gevallen van dwangarbeid op te sporen.

In de loop van het jaar meldde de Arbeidsinspectie dat zij ten minste twee vermeende gevallen van gedwongen arbeid had onderzocht.

Arbeidsinspecteurs die zijn opgeleid om slachtoffers van mensenhandel te identificeren, waren wettelijk bevoegd om inspecties buiten formele werkruimten uit te voeren, maar het ontbrak hen aan menskracht en de capaciteit om zulks te doen.

Zie ook het *Trafficking in Persons Report* van de *Department of State* op

www.state.gov/trafficking-in-persons-report/.

c. Verbod op Kinderarbeid en Minimum Arbeidsleeftijd

De wet verbiedt de ergste vormen van kinderarbeid. In 2018 werd wetgeving aangenomen die de nieuwe minimumleeftijd voor werk op 16 stelt en de minimumleeftijd voor het werken op vissersschepen verhoogt tot 18 jaar. De nieuwe wet specificeert ook de omstandigheden waaronder kinderen jonger dan 16 nog bepaalde soorten arbeid kunnen verrichten. Krachtens de nieuwe wet mogen kinderen tussen de 13 en 15 jaar onder bepaalde omstandigheden assisteren bij lichte niet-industriële werkzaamheden. De wet specificeert verder de verantwoordelijkheden van werkgevers en ouders bij tewerkstelling van jongeren. Er is een speciale vrijstelling nodig voor kinderen van 13 en 14 jaar om welk type werk dan ook te verrichten.

De wet verbiedt dat kinderen onder de 18 gevaarlijk werk verrichten, hetgeen wordt gedefinieerd als werk dat een gevaar vormt voor het leven, de gezondheid en de zedelijkheid. De nieuwe wet legt ook de straffen en boetes vast die werkgevers en ouders kunnen krijgen als ze de wet overtreden. Hoewel dergelijke straffen over het algemeen voldoende waren om schendingen af te schrikken, dwongen de autoriteiten ze zelden af, meestal reageerden ze alleen wanneer er aangifte werd gedaan bij de Jeugdpolitie.

In het betreffende jaar identificeerde de Dienst Arbeidsinspectie van het Ministerie van Arbeid geen enkel geval van kinderarbeid binnen de formele bedrijfssector. Hoewel de Arbeidsinspectie bevoegd is om de wet in de informele sector af te dwingen, ontbrak het haar meestal aan de middelen en menskracht om zulks te doen, met name in mijnbouw- en landbouwgebieden, de visserijsector en het binnenland van Suriname. De handhaving in de informele sector werd grotendeels overgelaten aan de politie, die dit sporadisch deed (zie ook hoofdstuk 6, Kinderen).

Zie tevens het rapport van het Ministerie van Arbeid *Findings on the Worst Forms of Child Labor* op www.dol.gov/agencies/ilab/resources/reports/child-labor/findings en de eveneens van het Ministerie van Arbeid: *List of Goods Produced by Child Labor or Forced Labor* op www.dol.gov/agencies/ilab/reports/child-labor/list-of-goods.

d. Discriminatie in verband met Werkgelegenheid en Beroep

De wet verbiedt discriminatie op basis van geboorte, geslacht, ras, taal, religieuze afkomst, opleiding, politieke overtuiging, economische positie of enige andere status. Het Wetboek van Strafrecht verbiedt discriminatie op grond van seksuele geaardheid. De handhaving van de wet was selectief aangezien er melding werd gemaakt van discriminatie op het gebied van de werkgelegenheid met betrekking tot beperkingen, geslacht, seksuele geaardheid, genderidentiteit en HIV/AIDS-status. Het loon van vrouwen bleef achter bij het loon voor mannen. Personen met een beperking werden geconfronteerd met discriminatie bij de toegang tot de werkplek en LGBTI-personen ondervonden discriminatie bij hun aanwerving.

Na in 2018 wetgeving aangenomen te hebben die zwangere vrouwen beschermt tegen ontslag, heeft de regering in juni de wet inzake arbeidsbescherming van het gezin aangenomen die niet alleen zwangerschapsverlof voor vrouwen formaliseert, maar ook

vaderschapsverlof en speciaal verlof voor vaders of andere gezinsleden in het geval een moeder na de geboorte niet voor een kind zorgen. Net als andere arbeidswetten is ook

deze wet niet van toepassing op ambtenaren. De wet is op 18 september in werking getreden.

e. Acceptabele Arbeidsomstandigheden

De wet voorziet in een nationaal minimumloon. Het minimumloon lag onder het armoedepercentage van de Wereldbank. In de particuliere sector konden de meeste vakbonden onderhandelen over loonsverhogingen. In juli keurde de Nationale Assemblee een nieuwe wet op het minimumloon goed, die de wet van 2014 moet vervangen. Krachtens de nieuwe wet zal een nog op te richten Nationale Loonraad verantwoordelijk zijn voor het ontwikkelen van een formule waarop het nieuwe jaarlijkse minimumloon zal worden gebaseerd. Pas in 2021 wordt het nieuwe minimumjaarloon verwacht.

Ongeveer 41.000 van de naar schatting 133.000 totale formele arbeidskrachten waren in dienst van de overheid. Overheidsemployees vulden hun salarissen vaak aan met een tweede of derde baan, vaak in de informele sector.

Werk van meer dan 45 uur per week op een regelmatige basis vereist speciale toestemming van de regering, die routinematig werd toegekend. De wet vereist een premiebetaling voor dergelijk overwerk, verbiedt buitensporig overwerk, vereist een rustperiode van 24 uur per week, en stelt betaalde vakantiedagen vast. Overuren zijn in het algemeen beperkt tot vier uur per dag, voor een werkdag van maximaal 12 uur. Tijdens de feestdagen heeft de retail-sector een algemene vergunning waardoor werk tot 15 uur per dag is toegestaan, inclusief zeven overuren. De overheid stelt ARBO-normen vast, die over het algemeen actueel zijn en geschikt voor de belangrijkste industrieën in het land.

De wetten werden alleen in de formele sectoren op effectieve wijze gehandhaafd. Inspecteurs van de ARBO-afdeling van het Ministerie van Arbeid zijn verantwoordelijk voor de handhaving van de regelgeving op het gebied van bedrijfsveiligheid en bedrijfsgezondheid, maar zij verrichtte geen regelmatige arbeidsinspecties. De Dienst Arbeidsinspectie is verantwoordelijk voor de handhaving van de arbeidswetgeving. De straffen voor overtreding van de arbeidswetten variëren van boetes tot inhouding van bedrijfsvergunningen, naargelang de ernst van het geval, en waren voldoende om de ernstigste overtredingen tegen te gaan.

Naar schatting 15 procent van de beroepsbevolking werkte in de informele economie, waar de handhaving van de arbeidswetgeving beperkt was. Werknemers in de informele sector, met name in de kleinschalige mijnbouw, werden vaak blootgesteld aan gevaarlijke omstandigheden en gevaarlijke stoffen, zoals kwik.

Er waren beperkte gegevens beschikbaar over ongevallen op het werk. De Internationale Arbeidsorganisatie wees evenwel op het toenemende aantal ernstige of dodelijke bedrijfsongevallen, en tevens op stappen die arbeidsinspecteurs hebben genomen om te beginnen met ARBO-trainingen in mijnen, in de bouwsector en de openbare diensten. Het grootste aantal dodelijke ongevallen deed zich voor in de mijnsector.

Werknemers in de formele sector kunnen zich verwijderen uit situaties die een bedreiging vormen voor hun gezondheid of veiligheid, zonder gevaar voor hun dienstbetrekking, en

de autoriteiten hebben de werknemers op effectieve wijze beschermd in dergelijke situaties. Werknemers in de informele sector genoten echter niet dezelfde bescherming.

Translation: drs. Patricia van Aerde-Milzink (sworn translator – conference interpreter)

Tel. (597) 497638/438692/0880 0610

e-mail: patsy@sr.net